
ULERYTHEMA OPHRYOGENES

WAT IS ULERYTHEMA OPHRYOGENES ?

Ulerythema ophryogenes (synoniem: *keratosis pilaris atrophicans faciei*) is een zeldzame maar goedaardige huidafwijking, met als meest opvallende verschijnsel dat de huid van de wangen rood is (**blosjes op de wangen**).

Daarnaast kan de huid van de bovenarmen droog en ruw aanvoelen, omdat er rond elk haarzakje een klein bultje zit. Dit fenomeen van ruw aanvoelende kleine bultjes of spikkels op de bovenarmen wordt **keratosis pilaris** genoemd. Het lijkt wel een beetje op kippenvel, maar het voelt hard aan en is blijvend aanwezig. Het derde verschijnsel is dat de haren van de wenkbrauwen die aan de buitenkant zitten kunnen uitvallen. De binnenkant van de wenkbrauwen, aan weerszijden van de neus ziet er dan dikker uit dan de buitenkant. De medische term daarvoor is **laterale wenkbrauw uitval** (en het wordt ook wel het teken van Hertoghe genoemd). De huid rond de wenkbrauwen kan ook rood zijn. Soms ontstaan er op de wangen ook kleine beschadigingen, deukjes in de huid. Ter plekke van zo'n beschadiging is de huid wat dunner, en dit wordt **atrofie** genoemd.

WAT IS DE OORZAAK?

De oorzaak is niet bekend. Het is vermoedelijk wel een genetische (aangeboren) huidaandoening. Toch komt het in de meeste gevallen voor zonder dat er iemand in de familie bekend is die het ook heeft.

De huid van de bovenarmen en van de wangen voelt ruw aan. Dit komt omdat de huid rond de haartjes verdikt is. De medische term voor het dikker worden van de bovenste huidlaag, de hoornlaag, is hyperkeratose. Als deze verdikking alleen optreedt rond de haarzakjes dan wordt de medische term **keratosis pilaris** gebruikt. Keratosis pilaris kan ook voorkomen bij kinderen met atopisch eczeem. Die hebben dan niet de rode ruwe wangen erbij.

WIE KRIJGT HET ?

Ulerythema ophryogenes komt vooral voor bij kinderen en jong volwassenen.

HOE ZIET HET ERUIT ?

Het meest kenmerkende verschijnsel is een altijd aanwezige roodheid van de wangen (zie de foto's hierboven). Anders dan bij blozen is deze roodheid niet vluchtig of afhankelijk van stressvolle of ongemakkelijke situaties, maar blijvend. De wangen kunnen ook enigszins ruw aanvoelen omdat er rond elke haartje een verdikking van de huid zit. Vandaar de andere naam *keratosis pilaris atrophicans faciei*. Het komt vooral voor bij kinderen en jong volwassenen en gaat bij het ouder worden vanzelf over. In het klassieke geval hoort bij *ulerythema ophryogenes* naast roodheid van de wangen en het gebied in en net boven de wenkbrauwen ook laterale wenkbrauw uitval (*Hertoghe's sign*) en verdikking van de huid rond de haartjes (*keratosis pilaris*, het best te zien aan de buitenkant van de bovenarmen). Daarnaast kunnen soms kleine, verzonken littekentjes ontstaan in het gelaat. Dit heet atrofie, of met een nog mooiere naam *atrophoderma vermiculatum*. Soms worden, op oudere leeftijd, ook mee-eters (*comedonen*) en gerstekorrels (*milia*) gezien, dit is een gevolg van verstopte haarzakjes en talgklieren door verdikking van de huid rond de opening.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose wordt gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uitziet. Een enkele keer is het nodig om een stukje huid af te nemen (*huidbiopt*) voor nader onderzoek.

Als er alleen ruwe bovenarmen zijn (*keratosis pilaris*) dan kan het beeld lijken op atopisch eczeem. Of iemand daarvoor een aanleg heeft (*atopisch is*) kan worden vastgesteld door middel van bloedonderzoek naar allergieën zoals huisstofallergie.

HOE WORDT HET BEHANDELD ?

Het is moeilijk te behandelen. Soms is het het beste om er maar niets aan te doen en te wachten tot het vanzelf overgaat. Dit is wel lastig, want hoewel de aandoening onschuldig is, kan het wel cosmetisch storend zijn om de hele tijd rode wangen te hebben.

De roodheid kan erger worden door teveel blootstelling aan de zon, dus hier is iets aan te doen: ga niet teveel of te lang in de zon en gebruik zonnebrandcrèmes.

Sommige patiënten hebben baat bij crèmes die een licht slijtend effect hebben op de huid. Dit zijn bijvoorbeeld crèmes met ureum, melkzuur of salicylzuur in concentraties tot 5%, eventueel in combinatie met corticosteroïden (*Calmurid HC*), of vitamine A zuur crèmes. Het nadeel van deze crèmes is dat ze ook de huid kunnen irriteren als ze vaak worden gebruikt, waardoor de roodheid kan toenemen, of de huid kan gaan schilferen.

Er zijn ook wel eens pogingen gedaan om de roodheid te behandelen met een vaatlaser (585-nm pulsed dye laser), maar het is moeilijk om daarmee een egaal resultaat te bereiken.

Camoufleren met make-up is misschien nog wel de beste optie. Laat u adviseren door een schoonheidsspecialiste of cosmetica expert en kies een foundation in precies uw huidskleur. Het moet wel van goede kwaliteit zijn, dekkende foundations en crèmes met teveel conserveringsmiddelen of parfums kunnen de huid ook irriteren of een contactallergie veroorzaken.

